

א. אורית קנתה שני ספרים, שמחיריהם לפני המבצע היו 108 שקלים ו- 72 שקלים. על פי תנאי המבצע, אורית תקבל 50% הנחה על הספר הזול מבין השניים.

$$(1) \text{ על הספר הזול, שילמה אורית 36 שקלים} = 0.5 \cdot 72 = \frac{100-50}{100} \cdot 72$$

בסך הכול, שילמה אורית 144 שקלים = 108 + 36.
תשובה: אורית שילמה 144 שקלים עבור שני הספרים.

$$(2) \text{ ההנחה שקיבלה אורית הייתה 36 שקלים} = 72 - 36.$$

$$\text{המחיר הכולל, לפני ההנחה, היה 180 שקלים} = 108 + 72.$$

$$\text{ההנחה באחוזים הייתה } 20\% = 0.2 \cdot 100\% = \frac{36}{180} \cdot 100\%$$

תשובה: ההנחה הכוללת שקיבלה אורית, על שני הספרים יחד, הייתה 20%.

ב. זאב קנה באותו מבצע שני ספרים, ושילם עבורם 165 שקלים סך הכול. על פי תנאי המבצע, זאב יקבל 50% הנחה על הספר הזול מבין השניים.

(1) נסמן ב- x את מחירו של הספר הזול מבין השניים, לפני המבצע. בהתאם $x+39$ הוא מחירו של הספר היקר.

$$\text{על הספר הזול שילם זאב 0.5x שקלים} = \frac{100-50}{100} \cdot x$$

$$\text{המשוואה המתאימה: } 0.5x + x + 39 = 165$$

$$1.5x = 126$$

$$\boxed{x = 84} \rightarrow \boxed{x + 39 = 123}$$

תשובה: לפני המבצע, מחיר הספר הזול היה 84 שקלים, ומחיר הספר היקר היה 123 שקלים.

$$(2) \text{ ההנחה שקיבל זאב הייתה 42 שקלים} = 84 - 0.5 \cdot 84$$

$$\text{המחיר הכולל, לפני ההנחה, היה 207 שקלים} = 84 + 123$$

$$\text{ההנחה באחוזים הייתה } 20.29\% \sim 0.2029 \cdot 100\% \sim \frac{42}{207} \cdot 100\%$$

תשובה: ההנחה הכוללת שקיבל זאב, על שני הספרים יחד, הייתה בערך 20.29%.

א. משוואת הצלע AE היא $y = -\frac{1}{2}x + 5$.

הקדקוד A נמצא על ציר ה- y , ולכן $x_A = 0$.

נציב $x = 0$ במשוואת הצלע AE: $y = -\frac{1}{2} \cdot 0 + 5 = 5$, ולכן $A(0, 5)$.

תשובה: $A(0, 5)$.

ב. משוואת הצלע AE היא $y = -\frac{1}{2}x + 5$, לכן שיפועה $m_{AE} = -\frac{1}{2}$.

$\angle AEB = 90^\circ$. לכן, על פי תנאי ניצבות: $m_{AE} \cdot m_{BE} = -1$.

ושיפוע הישר BE (הופכי לנגדי) הוא $m_{BE} = 2 \rightarrow -\frac{1}{2} \cdot m_{BE} = -1$.

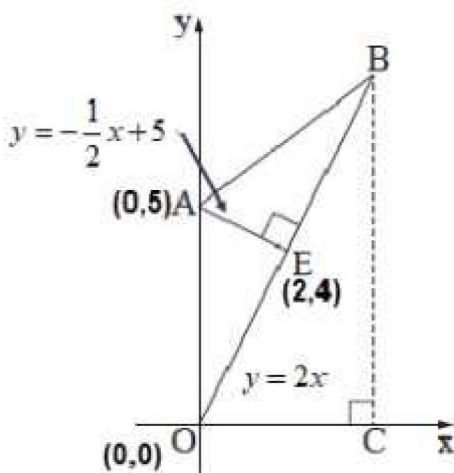
נמצא את משוואת הישר OB על פי הנקודה $O(0, 0)$, והשיפוע 2.

$$y - 0 = 2(x - 0)$$

$$\boxed{y = 2x}$$

תשובה: משוואת הישר OB היא $y = 2x$.

ג. למציאת שיעורי הנקודה E, נפגיש את משוואות שני הישרים שנחתכים בנקודה.

$$\begin{cases} y = -\frac{1}{2}x + 5 \\ y = 2x \end{cases}$$

$$2x = -\frac{1}{2}x + 5$$

$$2.5x = 5 \quad /: 2.5$$

$$x = 2 \rightarrow y = 2 \cdot 2 = 4 \rightarrow \boxed{E(2, 4)}$$

תשובה: $E(2, 4)$.

ד. שיעור ה- y של הקדקוד B הוא 8.

נציב $y_B = 8$ במשוואת הישר OB:

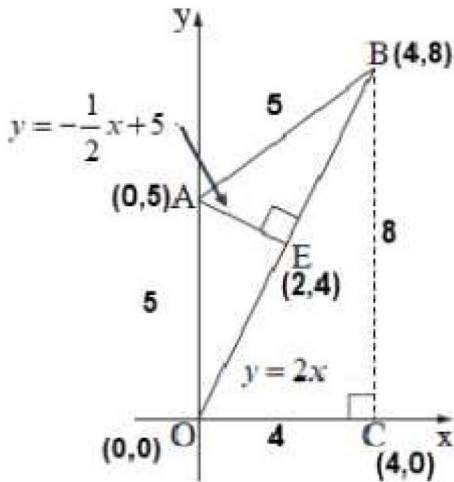
$$8 = 2x$$

$$x = 4 \rightarrow B(4, 8)$$

נראה ש- $\triangle OAB$ שווה שוקיים.

$$\left. \begin{aligned} d_{AO} &= y_A - y_O = 5 - 0 = 5 \\ d_{AB} &= \sqrt{(4-0)^2 + (8-5)^2} = \sqrt{25} = 5 \end{aligned} \right\} AO = AB = 5$$

תשובה: הוכחנו ש- $\triangle OAB$ שווה שוקיים, כאשר $AO = AB$.

ה. ABCO הוא טרפז ישר זווית. נחשב את היקפו.

$$. OC = 4 - 0 = 4, BC = 8 - 0 = 8$$

$$. P_{ABCO} = 5 + 5 + 8 + 4 = 22$$

תשובה: היקף המרובע ABCO הוא 22.

א. נתון מעגל שמרכזו בנקודה $M(3, 5)$.

(1) הנקודה $A(1, 8)$ נמצאת על המעגל.

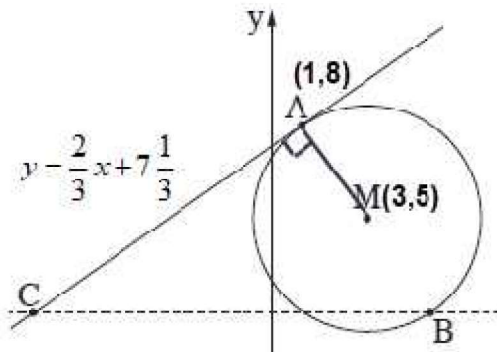
נמצא את מרחקה ממרכז המעגל, את אורך הרדיוס.

$$d_{AM} = \sqrt{(1-3)^2 + (8-5)^2}$$

$$d_{AM} = \sqrt{13}$$

$$\boxed{R = \sqrt{13}}$$

תשובה: רדיוס המעגל הוא $\sqrt{13}$.

(2) משוואת המעגל היא $(x-3)^2 + (y-5)^2 = 13$.

ב. (1) $m_{AM} = \frac{8-5}{1-3} = \frac{3}{-2} = -1.5$

תשובה: $m_{AM} = -1.5$.

(2) המשיק מאונך לרדיוס בנקודת ההשקה. לכן, על פי תנאי ניצבות, $m_{mashik} \cdot m_{AM} = -1$.

שיפוע המשיק (הופכי לנגדי, $m_{AM} = -1.5 = -\frac{3}{2}$) הוא $m_{mashik} = \frac{2}{3}$ $\rightarrow m_{mashik} \cdot (-1.5) = -1$.

נמצא את משוואת המשיק על פי $A(1, 8)$, והשיפוע $\frac{2}{3}$.

$$y - 8 = \frac{2}{3}(x - 1)$$

$$y - 8 = \frac{2}{3}x - \frac{2}{3}$$

$$\boxed{y = \frac{2}{3}x + 7\frac{1}{3}}$$

תשובה: משוואת המשיק היא $y = \frac{2}{3}x + 7\frac{1}{3}$.

ג. מרכז המעגל $M(3, 5)$ הוא אמצע הקוטר AB , כאשר ידוע $A(1, 8)$.

נשתמש בנוסחת אמצע קטע.

$$5 = \frac{8 + y_B}{2} \quad / \cdot 2 \qquad 3 = \frac{1 + x_B}{2} \quad / \cdot 2$$

$$10 = 8 + y_B \qquad 6 = 1 + x_B$$

$$y_B = 2 \qquad x_B = 5$$

תשובה: $B(5, 2)$.

ד. דרך B העבירו ישר המקביל לציר ה- x .

לכן, $y_C = y_B = 2$

נציב $y_B = 2$ במשוואת המשיק AC :

$$2 = \frac{2}{3}x + 7\frac{1}{3}$$

$$-\frac{16}{3} = \frac{2}{3}x \quad / : \left(\frac{2}{3}\right)$$

$$x = -8 \rightarrow C(-8, 2)$$

נחשב את שטח המשולש ABC .

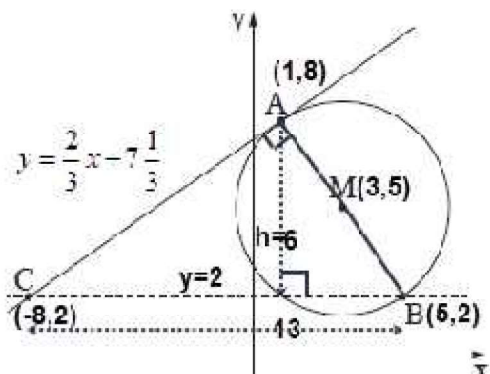
הצלע BC מקביל לציר ה- x , ולכן הגובה לצלע זו מקביל לציר ה- y .

$$d_{BC} = x_B - x_C = 5 - (-8) = 13$$

$$h_{BC} = y_A - 2 = 8 - 2 = 6$$

$$S_{\Delta ABC} = \frac{BC \cdot h}{2} = \frac{13 \cdot 6}{2} = 39$$

תשובה: שטח המשולש ABC הוא 39 יח"ר.

$$f(x) = 0.5x^2 + \frac{8}{x} \text{ נתונה הפונקציה}$$

א. תחום ההגדרה הוא $x \neq 0$, כי עבור $x = 0$ המכנה מתאפס.

תשובה: $x \neq 0$.

ב. נמצא את שיעורי נקודת הקיצון של הפונקציה ואת סוגה :

$$f(x) = 0.5x^2 + \frac{8}{x}$$

$$f'(x) = x - \frac{8}{x^2}$$

$$0 = \frac{x^2/x}{1} - \frac{1/8}{x^2} \quad / \cdot x^2$$

$$0 = x^3 - 8 \quad / +8$$

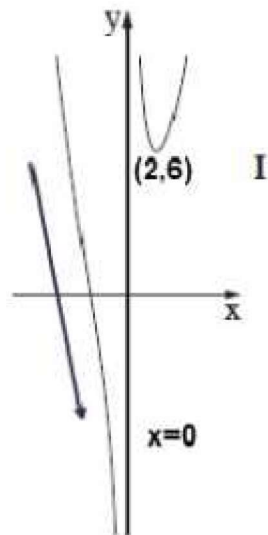
$$8 = x^3$$

$$x = \sqrt[3]{8} \rightarrow x = 2 \rightarrow y = 0.5 \cdot 2^2 + \frac{8}{2} = 6 \rightarrow \boxed{(2, 6)}$$

נבנה טבלה לזיהוי סוג הקיצון ותחומי עלייה וירידה (גם עבור הסעיפים הבאים).

$$f'(-1) = -1 - \frac{8}{(-1)^2} = -9 < 0, \quad f'(1) = 1 - \frac{8}{1^2} = -7 < 0, \quad f'(3) = 3 - \frac{8}{3^2} = \frac{19}{9} > 0$$

-0.5	0	1	2	3	x
-1	$x \neq 0$	-	0	+	y'
↘		↘	Min	↗	מסקנה

ב- $x = 2$ הפונקציה עוברת מירידה לעלייה ולכן מינימום.

תשובה: $(2, 6)$ מינימום.

ג. ראינו ש- $f'(-1) < 0$, ובהתאם הפונקציה יורדת בנקודה (ניתן לראות גם בטבלה).

תשובה: $f(x)$ יורדת בנקודה שבה $x = -1$.

ד. בגרף I רואים את נקודת המינימום $(2, 6)$,

את הירידה בתחום $x < 0$ (כולל, כמובן, בנקודה שבה $x = -1$),

ואת האסימפטוטה האנכית $x = 0$.

תשובה: גרף I הוא הגרף של הפונקציה $f(x)$.

א. הנקודה A היא נקודת מינימום של הפונקציה $f(x) = x^2 - 4x + 6$.

$$f'(x) = 2x - 4$$

$$2x - 4 = 0$$

$$2x = 4 \quad /:2$$

$$x = 2 \rightarrow y = 2^2 - 4 \cdot 2 + 6 = 2 \rightarrow \boxed{A(2, 2)}$$

תשובה: A(2, 2).

ב. הישר $y = 2$ משיק ל- $f(x)$ בנקודת המינימום.

$$\text{לכן, } y_C = y_A = 2$$

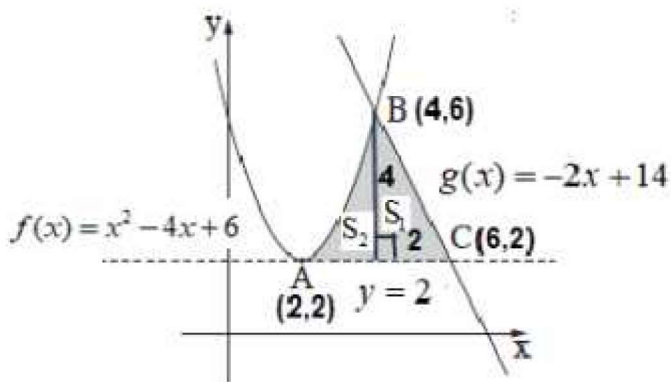
נציב $y_C = 2$ במשוואת הפונקציה $g(x) = -2x + 14$.

$$2 = -2x + 14$$

$$2x = 12 \quad /:2$$

$$x = 6 \rightarrow \boxed{C(6, 2)}$$

תשובה: C(6, 2).

ג. נחלק את השטח המקווקו לשני שטחים, מימין ומשמאל, לאורך מ- B(4, 6).

$$S_1 - \text{השטח הימני הוא משולש ישר זווית.} \quad S_1 = \frac{(6-4) \cdot (6-2)}{2} = 4$$

$$S_2 - \text{השטח השמאלי. הפרש פונקציות: } x^2 - 4x + 6 - 2 = x^2 - 4x + 4$$

$$S_2 = \int_2^4 (x^2 - 4x + 4) dx$$

$$S_2 = \left[\frac{x^3}{3} - \frac{4x^2}{2} + 4x \right]_2^4$$

$$S_2 = \left(\frac{4^3}{3} - \frac{4 \cdot 4^2}{2} + 4 \cdot 4 \right) - \left(\frac{2^3}{3} - \frac{4 \cdot 2^2}{2} + 4 \cdot 2 \right)$$

$$S_2 = \frac{16}{3} - \frac{8}{3}$$

$$S_2 = 2 \frac{2}{3}$$

$$\text{ולכן סכום השטחים הוא: } 4 + 2 \frac{2}{3} = 6 \frac{2}{3}$$

תשובה: גודל השטח הוא $6 \frac{2}{3}$ יח"ר.

א. הפונקציה שיש להביא למקסימום היא אורך הקטע AB :

הנקודה A נמצאת על גרף הפונקציה $f(x) = \sqrt{x}$ ושיעוריה $A(x, \sqrt{x})$.

הקטע AB מקביל לציר ה- y , ולכן $x_B = x_A$.

הנקודה B נמצאת על גרף הפונקציה $y = x$ ושיעוריה $B(x, x)$.

$$AB = y_A - y_B$$

$$AB = \sqrt{x} - x$$

$$AB'(x) = \frac{1}{2\sqrt{x}} - 1$$

$$0 = \frac{1}{2\sqrt{x}} - 1 \rightarrow 0 = 1 - 2\sqrt{x}$$

$$2\sqrt{x} = 1 \rightarrow \sqrt{x} = 0.5 \quad ( )^2$$

$$x = 0.25$$

נבנה טבלה לזיהוי סוג הקיצון:

$$AB'(0.2) = \frac{1}{2\sqrt{0.2}} - 1 = 0.12 > 0, \quad AB'(0.3) = \frac{1}{2\sqrt{0.3}} - 1 = -0.09 < 0$$

0	0.2	0.25	0.3	x
	+	0	-	$AB'(x)$
	↘	Max	↗	מסקנה

תשובה: עבור $x = 0.25$ אורך הקטע AB הוא מקסימלי.

ב. נציב $x = 0.25$ בפונקציית אורך הקטע: $AB = \sqrt{0.25} - 0.25 = 0.25$.

תשובה: האורך המקסימלי של הקטע AB הוא 0.25.